

Vzpomínky na Rádla

soubor jubil konfer.rtf z Hejdánkova disku, „pro jubilejní konferenci 16.11.07“

Jako „pamětník“ jsem především v nevýhodě, protože jsem se v roce, kdy Hromádka s Rádlem začali Křesťanskou revue vydávat, teprve narodil. Vlastně jsem se o tomto časopisu (a také o Akademické Ymce) trochu víc dozvěděl až po válce, přesně na podzim 1945, asi dva měsíce po první poválečné konferenci v Obříství. V té době – od 1946 – jsem také tehdy obnovený časopis začal odebírat a číst. K starším (předválečným) ročníkům jsem se postupně dostával až v průběhu svých vysokoškolských studií, a to především proto, že jsem se po přechodu na FF stále častěji dostával do ostrých diskusí s řadou novopečených marxistů mezi studentskými kolegy, a to ještě před únorem 1948. K jakémusi vyvrcholení došlo, když jsem měl v listopadu a prosinci 1949 ve filosofickém semináři prof. Ladislava Riegera referát na téma „Význam Masarykova pojetí pravdy pro myšlení Kozákovo, Hromádkovo a Rádlovo“ (téma jsem si zvolil sám, prof. Rieger souhlasil). Stačil jsem to tehdy na třikrát odpřednášet až po Rádla, pak už mne straníci nechtěli dál poslouchat, Rieger mi však za referát zapsal 6 hodin. Z toho, co jsem měl na Rádla připraveno, jsem později (1952) udělal „RPP“.

Naproti tomu jsem se s Rádlem, přesněji s jeho posledním filosofickým textem, setkal o několik let dříve, a to za dost kuriózních okolností. Měli jsme jakýsi přírodovědecký kroužek a dělali jsme i různé pokusy (později dokonce genetické, s drosofilami; všichni jsme byli z vinohradského dorostu). Jednou se na mne obrátila Ema Brožová, zda bych nechtěl na psacím stroji přepsat malou knížku z pozůstalosti nedávno zemřelého filosofa, že by mi sama diktovala (psal jsem velmi hbitě dvěma prsty, ale při přepisování to mělo své problémy); její starší bratr nám ‚velkoryse‘ navrhl, že si z osmi kopií každý můžeme jednu ponechat. Sám si text vypůjčil od středoškolského profesora Miloše Materny, ke kterému chodil na soukromé hodiny symbolické logiky (a ten zase měl text od Josefa Navrátila, kterému nemocný Rádl svou Útěchu z filosofie svěřil). Tak jsem byl v necelých 16 letech infikován živou vakcínou „rádlovství“; některé další Rádlovy knihy jsem pak už kupoval ještě za války (většinou ve Strnadově antikvariátě na Schwerinově třídě, jak byla tehdy přejmenována „Fošovka“, původně ovšem „třída Františka Josefa“, později však „Stalinka“ a dnes neutrálně Vinohradská; něco jsem také získal u Bačkovského, jehož rozsáhlý obchod sídlil kousek nad muzeem, a ještě i jinde).